

**ФОРМУВАННЯ НАПОЛЕГЛИВОСТІ В ШКОЛЯРІВ 6–7 РОКІВ
ЗАСОБАМИ ХОРТИНГУ**

Постановка проблеми. Проблема виховання учнів загальноосвітніх навчальних закладів завжди перебувала в центрі уваги суспільства. На сучасному етапі становлення та розвитку сучасної Української держави все більшої гостроти набуває проблема виховання наполегливості молодших школярів у процесі занять хортингом. Необхідність її всебічного дослідження пояснюється насамперед поступовим зниженням в учнів початкових класів інтересу до фізичного виховання, спорту, фізкультурно-масової роботи, національних й історичних цінностей нашого народу, що веде до неповноцінного розвитку та формування учнів, як патріотів своєї країни. Вивчення літературних джерел [4; 11; 12] засвідчує, що в вихованні наполегливості молодших школярів велике значення має українське єдиноборство, національний вид спорту в нашій країні – хортинг. Це пояснюється тим, що він є популярним серед учнівської молоді, однією з ефективних організаційних форм їх всебічного розвитку. Однак, дослідженню проблеми виховання наполегливості учнів 1–2 класів у процесі занять хортингом надається недостатня увага, що призводить до поступового зниження в них інтересу до популярних форм і методів виховання вольових якостей.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Останніми роками здійснено ряд досліджень, присвячених окремим аспектам вирішення зазначеної проблеми засобами хортингу та фізкультурно-масової роботи. Це, насамперед, дослідження основ виховання наполегливості (З. Діхтяренко, М. Зубалій, Е. Єрьоменко та інші), організація та проведення спортивних змагань з хортингу (Е. Єрьоменко, М. Тимчик та інші). Дослідження З. Діхтяренко, Е. Єрьоменка, Р. Мішаровського, М. Тимчика, які зазначають, що в процесі занять фізичною культурою у школярів формується ряд важливих здібностей, зокрема наполегливість, дисциплінованість, самостійність, витримка тощо [2–4; 11; 12]. Проведений аналіз наукової літератури засвідчує, що на сьогодні накопичено певний досвід виховання наполегливості в учнівської молоді, однак проблема формування наполегливості в учнів 1–2 класів засобами боротьби хортинг досліджена недостатньо.

Мета – проаналізувати особливості організаційних форм і методів формування в школярів 6–7 років наполегливості у процесі занять хортингом.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вивчення філософської літератури засвідчує, що вперше дав визначення наполегливості як якості волі в епоху Нового часу І. Кант, за яким людина зобов'язується триматися певних практичних принципів, які пропонуються їй власним розумом [3]. Ідеї І. Канта знайшли своє продовження в роботах П. Лесгафта, згідно з якими наполегливість розглядається як прояв волі людини, заснований на істинах, з'ясованих і твердо встановлених її розумом тощо [5]. Але у теорії виховання наполегливість стала об'єктом спеціальних досліджень із 1958 року, де Х. Хекхаузен, аналізує й висловлює власні думки щодо проблем мотивації досягнення та наполегливості, виділяє різні підходи [12].

Незважаючи на значну кількість наукових досліджень із різних аспектів виховання, проблема виховання наполегливості у молодших школярів за сучасних умов ще недостатньо досліджена та теоретично необґрунтована. Ця проблема передбачає визначення системи понять, які пов'язані з розкриттям їхньої сутності та змісту. Так, теоретичні основи формування наполегливості знайшли висвітлення в працях І. Бега, З. Діхтяренко, Е. Єрьоменка, М. Зубалія, М. Тимчика, К. Ушинського та інших. У їхніх працях наголошується, що наполегливість це необхідна риса характеру сучасної людини, що проявляється в здатності особистості завершувати розпочату справу та досягати поставленої мети; непохитному прагненні до досягнення запланованих цілей через подолання перешкод і труднощів, які виникають у процесі навчально-виховної діяльності.

Вивчення та аналіз психолого-педагогічної літератури свідчить, що наполегливість це необхідна риса характеру сучасної людини, яка проявляється в здатності особистості завершувати розпочату справу й досягати поставленої мети в процесі напруженої й тривалої діяльності. Тобто, наполегливість пов'язана з умінням здійснювати свої прагнення, тобто є одним із найважливіших видів внутрішніх мотивів. Молодший шкільний вік – це один із найважливіших перехідних етапів у житті людини від раннього дитинства до свідомого. І саме в цей період необхідно приділяти увагу дітям у питаннях морально-вольового загартування та виховання наполегливості, які сприятимуть їм усе подальше життя.

Однією з найбільш складних і значущих у виховній роботі з учнями є проблема вольових якостей, в основі яких лежить свідоме спрямування своєї діяльності відповідно до поставлених цілей і завдань, здатність долати перешкоди на шляху їх досягнення. Таким чином, під час занять хортингом у молодших школярів формуються такі необхідні вольові якості як наполегливість, цілеспрямованість, дисциплінованість, ініціативність, рішучість, сміливість, витримка, самовладання, самостійність тощо [11].

Для нашого дослідження є цікавим визначення поняття наполегливості А. Морозова, який вважає, що „це вольова якість, завдяки якій людина може мобілізувати свої сили для відносно тривалої та складної боротьби з перешкодами й труднощами, що зустрічаються в її діяльності на шляху досягнення досить віддалених цілей. Без наполегливості, без того, щоб стояти на своєму та боротися за виконання прийнятого рішення, не може бути рішучості, самостійності, самовладання й цілеспрямованості“ [8, с. 80].

Ми підтримуємо думку академіка І. Беха, що сучасний виховний процес слід вибудовувати на таких позиціях: „1. Необхідно сповна використовувати філогенетичну здатність людини до жертвовності. З цією здатністю пов'язане історичне існування людського суспільства. Її сучасні форми – філантропію, соціальний патронаж, опіку над людьми з особливими потребами та інше слід перетворити на відповідні виховні технології. 2. Потрібно ціннісно збагатити природну захопленість особистості різноманітними аспектами життя: забезпечити позицію „неалібі у бутті“ (за М. Бахтіним), де вона формулася б як його повноцінний суб'єкт. 3. Важливо наставляти підрастаюче покоління на культуру гідності, а не культуру користі, дотримуючись при цьому морального раціоналізму. 4. На часі досягнення мети розвитку особистості з високим смисловим порогом. Така особистість не надає особливої значущості різноманітним примітивно утилітарним цінностям, спокійно ставитися до їх втрати, а переживає лише за вершинні устремління...“ [1, с. 16].

Згідно навчальної програми з хортингу для ДЮСШ набір дітей у навчально-тренувальні групи починається з 6 років, тобто з віком вступу дітей до початкової ЗОШ. Усе це вказує на актуальність обраної теми та свідчить про необхідність проведення спеціальних досліджень із виховання наполегливості в процесі занять хортингом [9].

Боротьба хортинг як вид спорту є організаційною формою виховання в дітей наполегливості, ведення здорового способу життя та сприяє формуванню готовності до вибору спортивного профілю. Ці важливі якості тісно переплітаються з вихованням в учнів наполегливості для досягнення поставленої мети. Сьогодні наше суспільство все більше визнає важливість виховання нового покоління спеціалістів у всіх сферах життєдіяльності [4].

Ефективною організаційною формою виховання наполегливості в молодших школярів є вид єдиноборств хортинг. У процесі занять у дітей розвивається логічне мислення, уважність, дисциплінованість, винахідливість, ініціативність; формуються навички до самовиховання, вміння правильно виконувати фізичні вправи з хортингу та рухові тести. Також під час занять хортингом у молодших школярів розвиваються основні фізичні якості (спритність, швидкість, витривалість, гнучкість та інші). Ці якості, регулярні заняття хортингом, різноманітні педагогічні технології, а також сформовані вольові якості, що набувають учні в школі – сприяє тому, якими вони виростуть і стануть майбутніми громадянами та патріотами України [11; 12].

Наполегливість визначається як систематичний прояв сили волі в процесі реалізації довготривалої мотиваційної установки, як прагнення людини досягти віддаленої за часом мети, незважаючи на виникаючі перешкоди та труднощі. Прояв наполегливості значною мірою залежить від ступеня впевненості людини в досягненні мети; мотивації досягнення

(прагнення до успіху); рівня домагань; наявності вольових установок на подолання труднощів. Реалізується наполегливість через багаторазовий прояв завзяття та терплячості. Отже, наявність у людини цих вольових якостей обумовлює в значній мірі і її наполегливість.

Як зазначає український вчений Е. Єрмоєнко, діагностувати сформованість наполегливості молодших школярів у позакласній ігровій діяльності необхідно здійснювати за допомогою визначених ним критеріїв і показників, а саме: (когнітивний – розуміння молодшими школярами змісту поняття „хортинг“; знання історії хортингу та спортивних традицій рідної школи, місцевості; обізнаність із організаційними формами фізкультурно-масової роботи (допомога під час організації занять із хортингу, змагання з хортингу тощо; емоційно-ціннісний – інтерес до спортивної історії, хортингу й спортивних традицій рідної школи, місцевості; поважне ставлення до вчителів фізичної культури, відомих спортсменів; бажання брати участь у різних формах фізкультурно-масової роботи з хортингу; діяльнісно-практичний – уміння допомагати вчителю, тренеру під час пошукової роботи щодо вивчення спортивної історії з хортингу та спортивних традицій рідної школи, місцевості; уміння в конкретних учинках проявляти поважне ставлення до вчителів фізичної культури, відомих спортсменів; активна участь у підготовці та організації змагань із хортингу тощо) та рівнів (високий, середній, нижче середнього, низький) вихованості наполегливості молодших школярів у процесі занять хортингом [4].

Перш за все, успіх у вихованні наполегливості залежить від батьків. Дослідження показують, що батьки, які прагнуть дати дитині всебічний розвиток і при цьому пред'являють до неї досить високі вимоги, можуть розраховувати на те, що в дитини не буде серйозних проблем із вольовою регуляцією діяльності. Такі недоліки вольової поведінки дітей, як капризи та впертість, що спостерігаються в ранньому дитинстві, відбуваються через помилки батьків у вихованні волі дитини. Якщо батьки в усьому прагнуть догоджати дитині, задовольняють кожне її бажання, не пред'являють їй вимоги, які повинні беззастережно нею виконуватися, чи не привчають її стримувати себе, то згодом у дитини буде спостерігатися недостатність вольового розвитку [12].

Також, необхідною умовою виховання наполегливості дитини в сім'ї є формування в неї свідомої дисципліни. Розвиток батьками в дитини вольових якостей є передумовою для формування в неї дисциплінованості й наполегливості, які не тільки допомагають розуміти необхідність дотримання певних правил поведінки, але й забезпечують їй внутрішню дисциплінованість, що виражається в здатності регулювати й зіставляти свої бажання з умовами реальної життєдіяльності.

Важливу роль у вихованні наполегливості та дисциплінованості відіграє школа. Адже, вчитель фізичної культури, тренер спортивної секції, з якими спілкується дитина, безпосередньо впливають на формування в неї певних особистісних характеристик, які залишають у житті дитини яскравий виховний слід. Нерідко це викликає в дитини прагнення наслідувати поведінку вчителя, і якщо в останнього добре розвинені вольові якості, то існує висока ймовірність, що ті ж якості будуть успішно розвиватися і в його учнів [10].

Сучасний хортинг передбачає високі вимоги до функціональних можливостей організму, до фізичних і психологічних якостей юних хортингістів. Молоді хортингісти повинні володіти такими важливими здібностями та якостями підготовки як сила, швидкість рухів, координаційні здібності, спеціальна витривалість, мислення, здатність швидко орієнтуватися в постійно мінливих ситуаціях, вибирати найбільш раціональні дії, швидко переходити від одних дій до інших, що призводить до досягнення високої рухливості нервових процесів тощо. Хортинг, як спортивне єдиноборство, характеризується дуже високою емоційністю та інтелектуальністю. Вольові особливості діяльності хортингістів визначаються правилами змагань, характером атаквальних і захисних дій, що супроводжується особливостями змагальної боротьби [11].

При ретельному використанні всіх необхідних засобів і педагогічних умов виховання наполегливості в дітей 6–7 років засобами хортингу спостерігається творчий саморозвиток особистості учня, становлення його як особистості майбутнього лідера, активного й ефективного, тобто особистості, яка має наполегливість для самоактуалізації у подальшому

житті. Хортингісти молодшого шкільного віку здійснюють вольові дії, головним чином, за вказівкою тренера. До третього класу вони набувають здатності здійснювати вольові акти відповідно до власних інтересів. Діти 6–7 років на заняттях із хортингу можуть проявляти наполегливість у навчально-тренувальній діяльності. З часом у них формується витримка та слабшає імпульсивність. Вони проявляють вольові якості в основному лише для того, щоб бути хорошими виконавцями волі тренера й заслужити прихильність до себе дорослих (батьків, учителів фізичної культури та тренерів із хортингу). Варто зазначити, що робота в нападі з першої хвилини двобою, вихід хортингіста з захвату суперника та боротьба за свій захват для проведення атаки, організація різних варіантів захисних і атакуючих дій – усе це зумовлює високі вимоги до мислення хортингіста. Йому необхідно вміти швидко та точно орієнтуватися й оцінювати дії суперника в обстановці двобою, самостійно приймати ефективні тактичні рішення, розгадувати задуми суперника й передбачити результати. Саме в тактичних діях хортингістів і реалізується їхнє творче мислення, пам'ять та уявлення.

Підвищити рівень упевненості та наполегливості можна завдяки розвитку: спостережливості (вмінню швидко та правильно помічати важливі моменти змагальної боротьби; швидко та правильно орієнтуватися в складній двобійній обстановці); кмітливості (вмінню швидко та правильно оцінювати складні ситуації, враховувати їх наслідки); ініціативності (вмінню ефективно та самостійно застосовувати тактичні задуми проти суперника й передбачити результати як своїх, так і його дій) [12].

Виховання наполегливості хортингіста проходить не тільки в процесі навчально-тренувальних занять і виступів на змаганнях, але й у процесі всього життя спортсмена. Тому вчителю фізичної культури, тренеру необхідно ознайомитися з трудовою діяльністю учня, його способом життя за межами навчального закладу. Тренер повинен пам'ятати, що заняття хортингом є лише один із засобів розвитку особистості. Також, велике значення для хортингістів має особистий приклад тренера, його ставлення до роботи з групою вихованців, наскільки він уміє організувати тренувальні заняття, а головне, домагатися неодмінного виконання поставлених завдань. Початківців у процесі занять хортингом слід привчати до самостійного вирішення двобійних завдань, умінню проявляти ініціативу під час виконання доручень учителя фізичної культури, тренера [4].

Серед різних видів діяльності головним, що розвиває та сприяє закріпленню вольових якостей, і зокрема наполегливості, є участь хортингістів у відповідальних спортивних змаганнях. Адже, в навчальних двобоях важко та часом навіть неможливо створити обстановку, в якій спортсмени діяли б так само, як і в майбутніх змаганнях. Тому дуже важливо, щоб хортингісти частіше виступали в змаганнях і бажано в присутності глядачів. Крім того, тренеру потрібно врахувати, що нудне заняття або малоцікава товариська зустріч не сприяють формуванню наполегливості. Навчальне заняття необхідно проводити захоплююче, зацікавлювати хортингістів посильними труднощами та завданнями, що постійно ускладнюються; на високому емоційному підйомі, що сприятиме вихованню наполегливості, дисциплінованості, ініціативності тощо [11].

Висновки. Проаналізувавши особливості організаційних форм і методів формування в школярів 6–7 років наполегливості у процесі занять хортингом можна констатувати, що дана педагогічна проблема є актуальною та закладена в програмі гурткової, секційної роботи й тісно взаємопов'язана з загальноосвітніми виховними завданнями. Таким чином, зміст цілеспрямованої роботи вчителів фізичної культури, тренерів спортивних секцій і педагогічних колективів експериментальних ЗНЗ із фізичного виховання учнів 1–2 класів у процесі фізкультурно-масової роботи має включати організаційні форми з хортингу, які сприятимуть підвищенню сформованості наполегливості в молодших школярів, поліпшенню якості навчально-виховного процесу тощо. Аналіз психолого-педагогічної літератури показав, що ефективність виховання наполегливості в процесі занять хортингом залежить від таких педагогічних умов: тісного взаємозв'язку сімей та педагогічних колективів експериментальних ЗНЗ; правильної педагогічної спрямованості форм і методів виховання наполегливості учнів 1–2 класів; удосконалення змісту фізичного виховання учнів у процесі занять хортингом; використання особистісно зорієнтованого та індивідуального підходу до молодших школярів; відповідність змісту фізичного виховання в процесі фізкультурно-масової роботи інтересам учнів 1–2 класів; застосування організаційних

здібностей школярів у процесі проведення змагань із хортингу в школі, сім'ї та за місцем проживання; дотримання принципу доступності на кожному етапі роботи; створення ситуацій успіху та суперництва; усвідомлення кожним учнем свого обов'язку та відповідальності за школу, за клас, за команду; створення позитивного емоційного фону під час спортивної діяльності тощо.

Перспективи подальшого дослідження. Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми. *Перспективним може бути* вивчення: особливостей формування наполегливості у процесі занять хортингом учнів різних вікових груп; педагогічних умов щодо формування наполегливості учнівської молоді у процесі занять хортингом тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бех І. Д. Особистість у просторі духовного розвитку : навч. посіб. / І. Д. Бех. – К. : Академвидав, 2012. – 256 с.
2. Діхтяренко З. М. Виховання наполегливості молодших школярів у процесі позакласної ігрової діяльності : дис... канд. пед. наук : 13.00.07 „Теорія і методика виховання“ / Діхтяренко Зоя Михайлівна. – К., 2008. – 275 с.
3. Діхтяренко З. М. Формування наполегливості молодших школярів засобами фізичної культури / З. М. Діхтяренко // Вісник Житомирського педагогічного університету імені Івана Франка. – Житомир : Ред.-вид. відділ ЖДПУ імені Івана Франка, 2003. – Вип.13. – С. 138–140.
4. Єршоменко Е. А. Виховання наполегливості у школярів 6–7 років у процесі занять хортингом : дис. ...канд. пед. наук : 13.00.07 „Теорія і методика виховання“ / Єршоменко Едуард Анатолійович. – К., 2015. – 222 с.
5. Ильин Е. П. Психология воли / Е. П. Ильин. – СПб. : Питер, 2002. – 288 с.
6. Лесгафт П. Ф. Собрание педагогических сочинений / П. Ф. Лесгафт. – М. : Государственное издательство „Физкультура и спорт“, 1956. – Т. 3. – 440 с.
7. Методика фізичного виховання учнів 1–11 класів : навч. посіб. / М. Д. Зубалій, Л. В. Волков, М. В. Тимчик та ін. [за ред. М. Д. Зубалія]. – К. : Педагогічна думка, 2012. – 209 с.
8. Морозов А. В. Деловая психология. Курс лекций. Учеб. для высших и средних спец. учебно заведений / А. В. Морозов. – СПб. : Издательство Союз, 2000. – 576 с.
9. Семигал О. М. Хортинг в системі виховання фізичної активності дітей : навч.-метод. посіб. для тренерів і спортсменів / О. М. Семигал. – Полтава : Знання, 2010. – 24–27 с.
10. Тимчик М. В. Виховання фізичної культури учнів у процесі ігрової діяльності / М. В. Тимчик // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія. Педагогічні науки : реалії та перспективи. Вип. 14. К., 2009. – С. 237–240.
11. Тимчик М. В. Єдність школи та сім'ї у військово-патріотичному вихованні старших підлітків у процесі занять хортингом / М. В. Тимчик // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. праць. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. – Вип. 18, кн. 2. – С. 313–321.
12. Тимчик М. В. Хортинг як засіб виховання наполегливості в молодших школярів / М. В. Тимчик, Е. А. Єршоменко // Фізичне виховання в рідній школі. – 2014. – № 1. – К. : Педагогічна преса. – С. 38–41.
13. Хекхаузен Х. Мотивация и деятельность : в 2 т. Т. 2 : пер. с нем. / Х. Хекхаузен ; [под ред. Б. М. Величковского]. – М. : Педагогика, 1986. – 392 с.

REFERENCES

1. Bekh, I. D. (2012). *Osobystist u prostori dukhovnoho rozvytku* [Personality in the space of spiritual development]. Kyiv: Akademvydav.
2. Dikhtiarenko, Z. M. (2008). *Vykhovannia napolehlyvosti molodshykh shkoliariv u protsesi pozaklasnoi ihrovoi diialnosti* [Education persistence primary school children in the extracurricular activity game]. (PhD dissertation, Kyiv).
3. Dikhtiarenko, Z. M. (2003). *Formuvannia napolehlyvosti molodshykh shkoliariv zasobamy fizychnoi kultury* [Formation of primary schoolchildren's persistence by means of physical culture]. *In Visnyk Zhytomyrskoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka: Issue 13*

(pp. 138-140).

4. Yeriomenko, Ye. A. (2015). *Vykhovannia napolehlyvosti u shkoliariv 6-7 rokiv u protsesi zaniat hortynhom* [Education of persistence in 6-7-year-old schoolchildren during horting training]. (PhD dissertation, Kyiv).
5. Ilin, Ye. P. (2002). *Psikhologiiia voli* [Will psychology]. St. Petersburg: Peter.
6. Lesgaft, P. F. (1956). *Sobraniiie pedagogicheskikh sochinenii: Vol. 3* [Pedagogical works]. Moscow: Fizkultura i sport.
7. Zubalii, M., Volkov, L., Tymchuk, M. et al. (2012). *Metodyka fizychnoho vykhovannia uchniv 1-11 klasiv* [Methods of physical education of 1-11 grades pupils]. Kyiv: Pedahohichna dumka.
8. Morozov, A. V. (2000). *Delovaia psikhologiiia* [Business psychology]. St. Petersburg: Soiuz.
9. Semygal, O. (2010). *Khortynh v systemi vykhovannia fizychnoi aktyvnosti ditei* [Horting in the system of physical training]. Poltava: Znannia.
10. Tymchuk, M. (2009). *Vykhovannia fizychnoi kultury uchniv u protsesi ihrovoi diialnosti* [Education of physical culture of pupils in the process of play activity]. In *Naukovyi chasopys Natsionalmoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova: Issue 14* (pp. 237-240). Kyiv.
11. Tymchuk, M. & Misharovskiy, R. (2015). *Viiskovo-patriotychne vykhovannia starshykh pidlitkiv u protsesi zaniat hortynhom* [Military-patriotic education of senior teenagers during horting training]. In *Naukovyi chasopys Natsionalmoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova: Issue 3K1 (56)* (pp. 353-355). Kyiv: NPU im. M. P. Drahomanova.
12. Tymchuk, M. & Yeriomenko, E. (2014). *Khortynh yak zasib vykhovannia napolehlyvosti u molodshykh shkoliariv* [Horting as a means of educating persistence in primary schoolchildren]. In *Fizychno vykhovannia v ridnii shkoli: Issue 1*. Kyiv: Pedahohichna presa.
13. Khekhauzen, Kh. (1986). *Motivatsyia i deiatelnost: Vol. 2* [Motivation and activity]. Moscow: Pedagogika.

Микола Тимчук, Чень Ерпей.

Формування наполегливості в школярів 6–7 років засобами хортингу.

Актуальність проблеми дослідження обумовлена орієнтацією педагогічної теорії та практики в розробці сучасних методик, що сприяють підвищенню ефективності виховного, оздоровчого процесу в школах і позашкільних навчальних закладах. Низький рівень фізичного виховання молоді має низку конкретних причин. Тому, невирішеність цих проблем у сучасних умовах пов'язана, насамперед, із недостатнім вивченням і впровадженням передового педагогічного досвіду, не розробленістю інноваційних виховних технологій тощо. Метою дослідження є перевірити ефективність організаційних форм і методів виховання в учнів 1–2 класів наполегливості у процесі занять хортингом. У даній статті розкривається зміст хортингу як організаційної форми виховання наполегливості в молодших школярів. Проведено теоретичний аналіз проблеми виховання наполегливості в учнів молодшого шкільного віку та оздоровчих фізичних вправ із хортингу. Також, представлені результати вивчення проблеми виховання наполегливості та ефективності організаційних форм у процесі занять хортингом.

Ключові слова: хортинг, організаційна форма, методи, виховання наполегливості, молодші школярі, вольові якості, фізичне виховання, педагогічні умови, фізкультурно-масова робота.

Mykola Tymchuk, Chen Erpei.

The Drahomanov National Pedagogical University (Pyrohova Str. 9, Kyiv, Ukraine).

The formation of persistence in schoolchildren 6–7 years in the process of training horting.

Actuality of problem of research activities conditioned by the orientation of educational theory and practice in the development of modern techniques that improve the efficiency of educational, health process in schools and extracurricular education. The low level of physical education of youth has a number of specific reasons. The persistence of these problems in modern conditions related primarily to the lack of studying and implementation of advanced educational experience, not elaborated innovative educational technologies etc. Object of the study is a verification of the organizational forms and methods effectiveness as well as to determine educational conditions for training of persistence in

pupils of the 1st-2nd forms with the help of horting. This article describes horting as an organizational form of education and training of persistence in primary school children. We carried out a theoretical analysis of persistence development in primary school children as well as the physical exercises of horting. We provide the study of educational training of persistence and effectiveness of organizational form of horting.

Key words: *horting, organizational form, methods, education of persistence, primary school pupils, volitional qualities, physical training, educational conditions, sports and media work.*

Николай Тымчык, Чэнь Ерней.

Формирование настойчивости в школьников 6–7 лет средствами хортинга.

Актуальность проблемы исследования обусловлена ориентацией педагогической теории и практики в разработке современных методов, которые повышают эффективность образовательного процесса в школе и дополнительного образования. Низкий уровень физического воспитания молодежи имеет ряд конкретных причин. Поэтому, нерешенность этих проблем в современных условиях связана, прежде всего, с недостаточным изучением и внедрением передового педагогического опыта, не разработанностью инновационных воспитательных технологий. Целью исследования является проверить эффективность организационных форм и методов воспитания в учащихся 1–2 классов настойчивости в процессе занятий хортингом. В данной статье раскрывается содержание хортинга как организационной формы воспитания настойчивости у младших школьников. Проведен теоретический анализ проблемы воспитания настойчивости у учащихся младшего школьного возраста и оздоровительных физических упражнений хортинга. Представлены результаты изучения проблемы воспитания настойчивости и эффективности организационных форм в процессе занятий хортингом.

Ключевые слова: *хортинг, организационная форма, методы, воспитание настойчивости, младшие школьники, волевые качества, физическое воспитание, педагогические условия, физкультурно-массовая работа.*